

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Svitavy - Lány, Úvoz 1

Adresa: Úvoz 1, 568 02 Svitavy

Identifikátor: 600 099 873

Termín konání orientační inspekce: 11. - 14. února 2002

Čj.	104 058/02-1164
Signatura	oj4av107

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola Svitavy - Lány, Úvoz 1 (dále mateřská škola) je dvoutrídni, bez právní subjektivity. Umístěna je v okrajové části města ve starší historické budově adaptované pro potřeby předškolního zařízení. Její kapacita je 51 dětí a v letošním školním roce navštěvuje mateřskou školu celkem 50 dětí. Do tříd jsou rozděleny podle věku a to tak, že v I. třídě jsou umístěny děti mladší (3 - 4,5 leté) a ve II. třídě nejstarší (5 - 6,5 leté). Součástí mateřské školy je školní jídelna. Školní zahrada je v těsné blízkosti budovy. Je z větší části prudce svažité, využívána je její rovinná část, která je uzpůsobena a vybavena k pobytu dětí. Provoz mateřské školy je od 6:30 do 15:30 hodin.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Celá budova mateřské školy je prostorná. V přízemí je umístěna I. třída, široká vstupní chodba se schodištěm, šatny dětí. V poschodí je II. třída, školní jídelna, a ředitelna. Součástí každé třídy je sociální zařízení pro děti a stabilní ložnice. V jedné z nich je vyčleněn prostor pro stravování dětí - jídelna, propojený s kuchyní výdejním okénkem. Strava do I. třídy je dovážena výtahem a podávána ve třídě.

Od poslední inspekce ve škole dne 19. - 20. ledna 1998 se výrazně zlepšily materiální podmínky pro činnost předškolního zařízení. Bylo zrekonstruováno a modernizováno nevyhovující sociální zařízení a šatna pro děti I. třídy, položena dlažba ve vstupní chodbě. Byla provedena výměna kotle ústředního topení, v celé budově nainstalovány chrániče radiátorů. Do obou tříd byly zakoupeny nové dětské stoly a židle. K určitým úpravám došlo i na školní zahradě. Bylo dokončeno oplocení a celý objekt je již uzavírán. Nevyhovující z hlediska bezpečnosti zůstávají nadále pískoviště (chybí dřevěné orámování) a altán - sud. Celý areál předškolního zařízení je umístěn v těsné blízkosti silnice 1. třídy (Hradec Králové - Brno). Přístup do mateřské školy nebyl pro všechny rodiče a děti bezpečný. Ve spolupráci se zřizovatelem se podařilo v daném místě vyznačit přechod.

Obě třídy jsou dostatečně vybaveny hračkami, které jsou pořizovány účelně a s rozmyslem. Jsou vkusně a viditelně uloženy, děti na ně snadno samy dosáhnou. Denně je k dispozici pracovní a výtvarný materiál, přibyly stojany s volně přístupnými soubory maňásků. Přestože je prostor především II. třídy velký, je v ní vytvořeno minimum námětových koutků a hrových zákoutí pro zajištění soukromí a intimity hry. Zastoupení a rozmanitost učebních pomůcek pokrývá potřebu mateřské školy.

Ve všech prostorách bylo čisto. Prostředí tříd, chodeb a šaten dětí bylo vkusně vyzdobeno pracemi dětí i učitelek. Nábytek a hračky jsou udržovány v dobrém technickém stavu. Třídy jsou dobře prosvětlené. Ve II. třídě byla provedena výměna osvětlení (zářivky). Budova je přes den uzamykána a tím je zajištěna bezpečnost dětí při volném pohybu v jejich prostorách. Ve třídách měly děti po celý den k dispozici nápoje. Návyk dostatečného příjmu tekutin byl upevňován jen u mladších dětí.

V mateřské škole je zavedeno otužování dětí. V jeho řádu jsou stanoveny určité zásady, které by měly být v průběhu dne využívány. Již méně je sledováno jejich dodržování a zajištění podmínek k jejich realizaci (pobyty venku). V denním programu jsou pravidelně zařazována ranní cvičení, děti cvičí v odlehčeném oděvu. Větráním je regulována teplota i přísun čerstvého vzduchu. Odpolední odpočinek je diferencován podle individuálních potřeb dětí. V I. pololetí byl u starších dětí realizován předplavecký výcvik.

Z hlediska psychohygieny je denní režim dobře sestaven. V průběhu dne, především ve třídě

starších dětí, nebyl poměr mezi spontánními a řízenými činnostmi vyvážen. Převládaly řízené činnosti. K pohybovým aktivitám je ve třídě dostatek místa, ale možnost většího pohybového využití byla malá. V I. třídě je v určitých místech velmi špatná akustika. Způsobuje ji architektonické řešení místnosti (klenba). Učitelky této skutečnosti věnují pozornost, dovedou předcházet negativním vlivům zvuku na děti.

Ze strany učitelek a provozního personálu je v mateřské škole vytvořeno harmonické prostředí, zajištěna potřeba jistoty a citového zázemí. Před nástupem dítěte do mateřské školy je zaveden adaptační pobyt za přítomnosti rodičů.

Řízené činnosti a spontánní činnosti

Forma plánování vzdělávací činnosti je v obou třídách stejná. Na celý rok dopředu jsou stanoveny tematické okruhy, ze kterých si učitelky vybírají náměty podle právě probíhající situace i s respektováním znaků ročních období. V týdenních přípravách jsou dále rozpracovávány. Obsah včetně úkolů je rozveden do výchovných složek, avšak nadále převážně pro řízené činnosti. Ve třídě mladších dětí jsou úkoly diferencovány podle věku, jejich schopností a dovedností. Učitelky se snaží mezi jednotlivými tématy udržet vzájemné logické souvislosti. Nabídka ze strany pedagogů pro spontánní činnosti jak v dopoledním, tak v odpoledním programu v souvislosti s probíhajícím tématem je však velmi malá. Někdy jsou zařazovány i činnosti, které s daným tématem nesouvisí. Pro práci s dětmi s odloženou školní docházkou jsou vytyčeny cíle jejich osobnostního rozvoje, ale forma zpracování nemá charakter individuálního plánu. Absentuje stanovení dílčích kroků (úkoly a prostředky), které by bylo možné vyhodnocovat.

Ve vzdělávací činnosti učitelek přetrvávají stereotypní rutinní metody a pedagogické přístupy. Hlavní řízené činnosti byly provedeny v obou třídách frontálně, minimálně byla zařazována skupinová práce a v průběhu dne tvořily organizačně oddělené celky. Převládala v nich vždy jedna výchovná složka. Uplatněny byly další 2 - 3, které měly jak funkci motivační, tak vhodně rozvíjely vnímání dětí, rozšiřovaly a upevňovaly jejich poznatky. Učitelky měly pro tyto činnosti připraveny zajímavé a poutavé pomůcky, jimiž dovedly děti zaujmout. Pouze v jednom případě byla nevhodně zvolena kniha místo vyprávění pohádky s manipulací obrázků. V práci učitelek převažovaly verbální a názorné metody. Pracovala buď učitelka, či jedno dítě, ostatní zaujímaly roli pasivních pozorovatelů. Aktivizovány byly částečně změnou poloh (dramatizace v I. třídě) zařazením smyslové výchovy (rukavice - komu by mohla patřit?, vytváření párů). Formy motivace a téměř jedna forma organizace činnosti byly pro aktivizaci všech dětí málo účinné. To způsobovalo, že především starší děti byly neklidné, nedovedly se soustředit po celou dobu, byl napomínány a zklidňovány. Ve vzdělávací činnosti absentovala tvořivá dramatika (pohotová reakce na danou situaci za účelem podchycení zájmu dětí). K procvičování a upevňování poznatků u tabule (matematické představy), bylo zvolen méně vhodný způsob (školská metoda). Účinným prostředkem pro aktivitu mladších dětí bylo hodnocení. Bylo zařazováno vzápětí po úkonu, odpovědi, u starších dětí bylo méně stimulující. Z odpovědí dětí v obou třídách bylo zcela zřejmé, že mají bohaté znalosti, dovedou přemýšlet, logicky uvažovat, postihovat souvislosti předmětů a jevů. Znají řadu říkanek a písní. Ve II. třídě je průběžně věnována pozornost rozvoji jemné motoriky rukou, jsou zařazována prstová cvičení, grafomotorické cviky. Všechny děti jsou vedeny k samoobsluze, dovedou se samostatně a bezpečně pohybovat i v přilehlém prostoru třídy. Kulturní, společenské, hygienické a návyky mají na velmi dobré úrovni.

Ranní cvičení jsou realizována převážně před pobytem venku. Byla provedena v radostné atmosféře. Pouze v jedné třídě měly zdravotní cviky cílený zdravotní účinek. Sestava byla

předem připravená a cviky jsou procvičovány do jejich zvládnutí. Ve třídě starších dětí neměla učitelka vhodný cvičební úbor.

Pro spontánní činnosti je ve vzdělávacím procesu vyčleněn dostatečně velký prostor. U mladších dětí byl vyplněn individuálními pohovory s dětmi a bylo pro ně ze strany učitelky vytvořeno velmi pěkné citové zázemí. Připravené nabídky (pohádková mozaiková skládanka) se děti zúčastňovaly podle svého zájmu. Byly navozovány mluvní situace, úzký kontakt s učitelkou, procvičovány a upevňovány získané poznatky (obsahy pohádek, námětová hra na lékaře). V obou třídách děti dovedly navazovat dětská přátelství, dělit se o hračku, určovat si role. Kamarádky vztahy byly téměř bezkonfliktní. U mladších dětí byly hry dětí cíleně rozvíjeny, naopak starší při nich musely respektovat smluvená pravidla (hra v malých skupinách, ve vymezeném prostoru a pod.). Účast učitelky při hrách byla minimální, náměty byly zcela ponechány na volbě dětí. Pozornost byla věnována zařazené řízené činnosti (výtvarné - celkově převládá nejčastěji), u níž se děti postupně vystřídaly. Nedochozelo zde k obsahové a motivační propojenosti spontánních činností a realizované řízené činnosti. Při hře byly děti hodnoceny převážně za chování a jednání mezi sebou navzájem. Při výtvarné činnosti měly děti možnost výběru materiálu i formátu. Ztvárnění zadaného námětu nebylo učitelkou ovlivňováno, děti ztvárňovaly vlastní představu (hlavní hrdina shlédnutého divadelního představení). Zde učitelka individuálně hodnotila děti za výkony, povzbuzovala je k odvážné kresbě i zvládnutí techniky (kresba křídou namočenou v mléce).

Hodnocení kvality vzdělávání

V mateřské škole došlo od poslední inspekce ve škole ke zlepšení materiálních podmínek. Děti pobývají v pěkném a čistém prostředí, které je i více bezpečné.

Materiální a psychohygienické podmínky pro spontánní a řízené činnosti byly celkově velmi dobré v I. třídě, ve II. třídě byly psychohygienické podmínky průměrné.

V plánování vzdělávací práce nenastal žádný posun. Učitelky se sice na práci s dětmi připravují, ale téma není dostatečně promyšleno do širších souvislostí, absentuje nabídka pro spontánní činnosti. Hodnocení je průměrné.

Metody a formy, které učitelky využívaly při řízených činnostech, jsou minimálně obohacovány o moderní v souladu se současným pojetím předškolní výchovy. V malé míře je zastoupena kreativita, tvořivá dramatika. Rutinními stereotypními metodami si děti osvojily řadu poznatků, jsou pohotové v myšlení, nechybí jim logické uvažování, ale poznatky jsou v malé míře opřeny o citové a smyslové prožívání. Hodnocení je průměrné.

Metody a formy ve spontánních činnostech byly v I. třídě velmi dobré. Ve II. třídě průměrné.

Motivace a hodnocení v řízených a spontánních činnostech byly celkově průměrné.

Komunikace a interakce ve řízených a spontánních činnostech v I. třídě byla velmi dobrá, ve II. třídě průměrná.

Celkové hodnocení kvality sledované vzdělávací činnosti je průměrné.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Pro činnost mateřské školy byl v letošním školním roce vypracován koncepční záměr. Ve své

podobě je obecný a jak vyplývá z hodnocení školního roku 2000 - 2001, jsou cíle v něm stanovené shodné s uplynulým rokem. Koncepční záměr nesplňuje svoji funkci v oblasti předškolního vzdělávání. Pouze v oblasti materiálního zajištění je zřetelný posun směrem dopředu. Roční plán na školní rok 2001 - 2002 popisuje (přítomný čas) činnost mateřské školy. Nejsou stanoveny cíle a úkoly, čeho by chtěla mateřská škola dosáhnout. Učitelkám podává organizačně-metodické informace o tom, co mají s dětmi dělat. Takto pojatý roční plán dává návod na jednotnou práci pedagogických pracovníků, ale není cíleným motivačním prostředkem k dosažení určité kvality předškolního vzdělávání.

Plánování je pouze vyhovující.

Organizování

V mateřské škole pracuje dlouhodobě stabilizovaný tým pedagogických a provozních pracovníků. K výměně jedné učitelky došlo z důvodu odchodu do starobního důchodu. Všechny pedagogické pracovníce mají potřebnou příslušnou kvalifikaci pro předškolní výchovu. Ředitelka školy byla do funkce jmenována na základě výsledků konkurzu od 1. září 1990. Odchodem učitelky - důchodkyně ztratila mateřská škola logopedickou asistentku. Toto vzdělání si doplnila další učitelka, která již druhým rokem provádí v mateřské škole logopedickou prevenci. V rozpisu pracovní doby má k této práci vyčleněno denně 0,5 hodiny mimo úvazek přímé péče. V době inspekce ve škole však stanovenou povinnost neplnila.

Z hlediska organizace provozu školy jsou pro všechny pracovníce vypracovány náplně práce. Pro pedagogické pracovníce jsou jednotné, stvrzeny podpisem. Jsou staršího data a úkoly a povinnosti v nich stanovené nejsou aktualizovány na současné podmínky školy a systém předškolní výchovy. Pro učitelku, která zastupuje ředitelku v případě její nepřítomnosti ve škole, potřebné kompetence určeny nejsou. Vnitřní řád pro personál školy zahrnuje další pravidla potřebná k zajištění provozu, v bodě 11) tvrzení již druhý rok nesouhlasí se skutečnými podmínkami v mateřské škole (stanovení zástupkyně).

V ročním plánu je popsáno i náplně práce učitelek mimo jiné určují povinnost dále se sebevzdělávat. Tato skutečnost však není předmětem pedagogických porad, ani sestavených kritérií k odměňování a poskytování osobního příplatku, či hospitací (uplatňování poznatků v praxi). Učitelky se dle předložených dokladů (2 roky zpět) zúčastňovaly seminářů Služby škole Svitavy i Pedagogického centra Pardubice. K volbě tématu jim byla ponechána volnost, a tak si vybíraly podle svého zájmu (výtvarné techniky, aranžování rostlin, batikování, 1x „Tvořivá dramatika jako princip“, 2x „Percepčně motorický vývoj dítěte“). Ředitelka se zúčastnila vzdělávacího kurzu „Abeceda řízení“, osvojila si základy obsluhy osobního počítače. V mateřské škole jsou k dispozici odborné časopisy (Informatorium, Předškolní výchova), odborná literatura, avšak jejich studium není sledováno. Rovněž nebyly učitelky seznámeny s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání (vydaný v březnu 2001). To vše dokladuje slabší úroveň pedagogického řízení, motivování i vlastní zájem a osobní zainteresovanost učitelek na odborném vedení vzdělávacího procesu. Pozitivum je do určité míry v oblasti logopedie (návštěva seminářů vztahujících se k této problematice).

Vnitřní řád pro rodiče je seznamuje s podmínkami a povinnostmi vůči mateřské škole, nezahrnuje jejich práva (např. vznášet připomínky, náměty, podílet se na činnosti školy, apod.). Spolu s dalšími informacemi o mateřské škole (denní režim, provoz mateřské školy, jména učitelek, týdenní vzdělávací plán ve třídě atd.) je zveřejněn v šatnách dětí. Učitelky věnují spolupráci s rodiči velkou pozornost. Jsou s nimi denně v kontaktu při předávání dětí.

Převážnou část pozornosti věnovala ředitelka ve spolupráci se zřizovatelem materiálnímu

zabezpečení provozu školy. Některé technické i hygienické podmínky zařízení byly již nevyhovující. Většina oprav probíhala v loňském a letošním roce a byla velmi náročná nejen na provedení, ale i finančně (rekonstrukce sociálního zařízení atd.).

Přijímací řízení pro školní rok 2001 - 2002 bylo poprvé provedeno ředitelkou školy. Do této doby rozhodoval o zařazení dětí do mateřských škol ve městě zřizovatel. Počet přihlášených dětí nepřesáhl počet volných a uspokojeny byly všechny žádosti. Evidence dětí je úplná, nebyly v ní shledány nedostatky. Osobní údaje jsou zajištěny proti jejich zneužití.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Mateřská škola má pro svoji vzdělávací činnost vypracovány potřebné dokumenty. Formou zpracování a vytyčováním stejných cílů je málo funkční. Hodnocení je průměrné.

Provoz školy je organizačně zajištěn. Hodnocení je velmi dobré.

Oblast organizování a pedagogického řízení, vedení a motivování pedagogických pracovníků je hodnocena průměrně.

Celkové hodnocení podmínek vzdělávání ve sledovaných oblastech je průměrné.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Ve zřizovací listině ze dne 1. června 2001, v posledním dokumentu - informačním výpisu ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 1. září 1998 a na razítku, které škola užívá, se neshoduje název mateřské školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná Městem Svitavy dne 1. června 2001
2. Informační výpis ze sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 1. září 1998 s účinností od 1. září 1998
3. Výjimka z počtu dětí ve třídě vydaná 29. září 2000 Školským úřadem Svitavy - platnost do 30. června 2003
4. Evidence dětí podle stavu k 30. září 2001 a ke dni inspekce ve škole (11. února 2002)
5. Přehled o denní docházce dětí I. a II. třídy
6. Povření rodičů k odvádění dětí u MŠ pro školní rok 2002 - 2002
7. Koncepční záměr školy - bez datumu
8. Hodnocení školního roku 2000 - 2001 ze dne 29. června 2001
9. Pracovní plán Mateřské školy Svitavy - Lány, Úvoz 1 na školní rok 2001 - 2002
10. Tematické okruhy vzdělávací práce na školní rok 2001 - 2002
11. Týdenní přípravy učitelek I. a II. třídy
12. Přehled výchovné práce I. a II. třídy
13. Individuální vzdělávací program pro děti s odkladem školní docházky
14. Plán logopedické prevence pro školní rok 2001 - 2002
15. Režim dne (společný pro obě třídy)
16. Vnitřní řád otužování - bez datumu
17. Vnitřní řád školy pro rodiče - bez datumu

18. Personální dokumentace
19. Pracovní náplně učitelek
20. Pracovní náplň ředitelky školy
21. Rozpis pracovní doby učitelek
22. Vnitřní řád pro personál školy - bez datumu
23. Doklady o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků za rok 2000 - 2002
24. Plán pedagogických porad na školní rok 2001 - 2002
25. Kritéria pro odměny poskytování osobní příplatku pro pedagogické pracovnice
26. Inspekční zpráva čj. 104 026/98-1164 ze dne 19. - 20. ledna 1998

ZÁVĚR

Od poslední inspekce ve škole se výrazně zlepšily materiální podmínky pro činnost předškolního zařízení. Pro děti je vytvořeno podnětné prostředí. Oblast vzdělávací činnosti má však stagnující úroveň.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektorka:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
	Marcela Pechancová	Marcela Pechancová v. r.

Ve Svitavách dne 20. února 2002

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. února 2002

Razítko

Ředitelka nebo jiná osoba oprávněná jednat za předškolní zařízení

Marie Zelendová	Zelendová v. r. podpis
-----------------	---------------------------

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚ Pardubice - ref. školství	2002-03-09	104 088/02
MěÚ Svitavy - školství	2002-03-09	104 090/02

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány